

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historiae ecclesiasticae saeculi ... XVI supplementum

Fecht, Johann

Francofurti et Spirae, 1684

VD17 VD17 3:315948Z

CCLIIX.

[urn:nbn:de:bsz:31-122751](#)

A.1579.

P A R S Q U A R T A.

193

esser. Quod si nostræ cōfessioni adjungere se præsentes nolent, nec alii habeti subitè poterunt, connivendum aliquantisper erit, modò publicè scandala nulla excitentur & Theologica præcipue ac liberalium artium studia constituta erunt. Sed de tota constitutione Academiæ ex tuis literis, quas promittis, haud dubie cognoscam. Deum oro, ut συμβολὴ ἡγαῖος τοι ἴφεριτο, διερχίσην Vobis in hac deliberatione tribuat & nos omnes doceat ac gubernet. Ut in Basiliensi Academia Doctoris gradum accipias, Collegæ mei non solum non ægre ferunt, verum etiam tibi ac tuis studiis & honoribus gratulantur. Quod corpus legum Scholæ Græcensis te missurum polliceris, valde mihi gratum est. Verum nec procemium nec reliquam Scholæ constitutionem, sed nudas leges seu statuta, uno tantum capite, tertio aut quarto exposita desidero, ne fructu labor in pluribus describendis ponatur. Tuam etiam Carinthicam Reformationem adjungi cupio. De Sebaldo Heulnero etiam doceri velim, an superstes sit, vel ex hac vita decesserit. Perturbat enim me, quod felicis memoriae appendicem nomini ejus adjungis, D. Simon & M. Posselius vicissim tibi salutem amanter optant. Hæc ex lecto, cui podagrīcī doloribus jām dies 14. affixus sum, dictavi, cum Eliam Protum isthuc cum discipulis iter habere intelli- gerem.

Reverendo & Clariss. Patri salutem reverenter opto. Benè vale, 20. Junii,
Anno 79.

David Chytræus.

CCLIX.

Ex Hodoeporico D. Georgii Celestini,

Anno 78. Extractum.

VAgatus est superiori anno per omnes ferè Germaniæ aulas, civitates & provincias Lutheranas impudenter mendicans, oblato passim principibus & urbium magistratibus Libro, velut à se composito, Impostor quidam & Nebulo vanissimus, qui se Georgium Cœlestinum, ecclesiæ Colonensis in Marchia præpositum nominavit, quem qui proprius nōrunt, breviter definiunt, Scelestinum, Animal ex fatuitatibus, scurrilitatibus, impudentia, avaritia, imposturis & Schelmitudinibus, conflatum.

In eo itinere mirabiles fumos passim vendidit, & mendacia impudentissima sparsit, & fraudes prorsus sceleratas exercuit.

In Boëmia, nomine Electoris Brandenburgici commendationes ad Florianum à Grysbek, Wilhelmum à Rosenberg in Cromelow; in Austria ad proceres

Ffff

Austria-

Austriacos & Stiriacos scribere, & à literis Electoris Brandenburgici, quas Berolini in sui commendationem ad alios scriptas acceperat, Sigillum Electoris avellere, & novis suis literis agglutinare instituit.

In Austria, ex titulo illius sui libri, quem proceribus exhibitus erat, vocabulum (Imp.) abrudi in aliquot exemplaribus curavit. Unde falsum Imperatoris Privilegium, quod nullum habeat, libro suo appresso apparebat.

Lincæ in superiore Austria & alibi jaſtitavit, se Augusti & Brandenburgici Electoris legatum esse, ut Concordiae negotium Provinciis illis persuaderet, quod impudenter confitum esse conſtat.

In Stiria delectis provincialium Formam Scholæ, non à ſe, (qui nec Grammaticen reſtè unquam didicit, nec Dialecticam aut Rheticam in ulla Schola ſe integrum audivisse ipſe ante paucos annos fassus eſt) ſed à M. Michaele Chiliano, Spalatini genero, compositam, velut ſuam exhibuit, narrans, quanto labore & diligentia eam, in uſum Scholæ Stiriacæ adornafet.

Heidelbergæ optimo Electori Palatino operam ſuam in reformatis ipſius ecclesiis & Academia Heidelbergensi, præſertim eo tempore, quo D. Chytraeus ibi adfuturus eſſet, prolixè detulit.

Argentinæ verò, paucis diebus poſt & paſſim alibi, virulentissime Chytræo, quem Collegam habere Heidelbergæ volebat, maledixit.

Cum à Senatu Argentinensi manus pro libro illo paſſim oblate accepilſet, quod avaritiae illius expectationi non reſpondebat, remiſit illud Senati, & cum plus pecunia expeſtaret, librum ſuum recepit.

Catalogos etiam ſcriptorum ſuorum, quæ ad utilitatem ecclesiæ editurus eſſet, Ministerio & D. Sturmio Argentinæ exhibuiſſe dicitur; cum omnes, qui buſ familiariter notus eſt, ſciant, eum vix unam periodum latine componeſe absque vitiis poſſe.

Francofurdia ad Mœnum exempla aliquot Bibliorum Lutheri ante aliquor annos ibi in quarto ad Prototypon anni 45. excuſorum coēmit. Titulum abiecit & novum excudi curavit, in quo annum 79. mentitus, nomen ſuum ad hunc modum appoſuit. Georgius Cœleſtinus D. S. S. C. Interrogatus ab amico de mysterio literarum S. S. C. Sacræ Scripturæ Custodem eſſe interpretatus eſt: Altera pagina effigie Electoris Brandenburgici appoſuit, cique ſubſcriptis: Dominus benedicat tibi. Georgius Cœleſtinus D. B. C. quod eſt Bibliorum Custos. Tales Impoſtor ille fumos vendit principibus viris, totique ecclesiæ, tam ut emungat argentum.

Electori Saxoniæ antea, & aliis etiam in ſuo itinere persuadere conatus eſt, BIBLIA Lutheri Germanica, poſt mortem Lutheri Wittebergæ falsata eſſe; & talem exigitur excitavit, ut editio Bibliorum Wittebergæ aliquandiu inhibita ſit.

Privi-

Privilegium etiam ab Electoribus Saxonie & Brandenburgensi impudenter flagitavit, ne alia Biblia in eorum ditionibus vendi liceret, quam ea, quæ ipse excudi curasset.

Denique præclarum Thersitem ubique agit, maledicendo viris doctis & de ecclesia benemeritis.

Philippi Melanthonis, de toto genere humano optimè meriti, Theologiam scuriliter nominat *ein vielleppische Theology.*

Eiusdem Philippi, & Victorini & Chytræi scripta Platonicam Theologiam appellat, in quibus nihil rerum spiritualium sit, sed tantum philosophici quidam flosculi & sententiae Ethnicorum & Poetarum inculcentur.

Historiam Confessionis Augustanae à Chytræo editam, ubique jactitat, à se compositam, & à Chytræo velut plagiario sibi ablatam esse; cum Chytræus exemplar Latinum & Germanicum suo nomine editum, à se quoque primum coagmentatum, & Cœlestino ac aliis communicatum esse adfirmet, & in fine Editionis Germanicae, ne quis de fide Actorum dubitet, unde Acta singula deprompta sint, singulariter demonstret. Hanc litem ipsi inter se dirimere possunt, Ego me judicem non facio. Hoc tamen scio, Cœlestinum in toto libro suo, paginam nullam integrum ipsum suo marte vitiis Grammaticis vacantem composuisse, aut componere potuisse. Sed ut mendici pallium ex diversi & varii generis lodicibus & pannis consutum & consarcinatum est: ita Cœlestini nomine supposito excusam molem multiformium & dissimiliorum membrorum, non absimilem Humano Capiti cervicem pictor equinam; Jungere si velit, & varias inducere plumas &c. & turpissimis versionum Grammaticis etiam erratis scatentem, à diversis scriptoribus, partim blandicia & illecebri, partim pecunia & mercede Cœlestini conductis coacervatam esse; à quibus brevem illam & nervosam à Chytræo acceptam delineationem, inepte amplificari, & additis impertinentibus vel ineptis narrationibus & scriptis, quæ sempiterno silentio obrui rectius fuisset, augeri curavit, ut imperitis fucum faceret, si grandior moles libri evaderet.

Quo, ut Agyrta circumforaneus, reliquias Sandtorum, vel simiam aut leonem larvatum circumducens apud omnes Augustanae Confessionis principes & civitates impudenter mendicans, stipem colligit, ac quæstum hunc multò uberrimum sentiens, peragrata superiori Germania, nunc Saxonicas etiam urbes, & Inclytum Daniæ Regnum adire cum libro illo putido, quem tamen publice in nundinis publicare non audet, instituit. Quo non secus, ac leprosi ligneo illo flabello aliquid sibi dari flagitantes, non pauperum tabernis, sed potentum curiis passim obstrepet.

Sed præstigiatoris hujus impudentiam & dolos paulò post divinitus patefactum & repressum iri, non dubito. Nunc viros prudentes in civitatibus & aulis sibi ab hoc impostore cavere optandum esset. Wittebergæ, Calendis Maji, Anno 1579.